

NOVOSTI - elektroničko mjesečno glasilo Društva prijatelja glagoljice iz Zagreba
 godište VII | broj 72 | siječanj 2022. | ISSN 2718-4307

Poštovani i dragi članovi, suradnici i prijatelji Društva prijatelja glagoljice!

Prošla je još jedna godina sa svim svojim lijepim i manje lijepim trenucima. Uz sve probleme i poteškoće, uspjeli smo realizirati sve što je bilo planirano i s novim optimizmom i puno volje krećemo ispočetka, odnosno nastavljamo započeto. Neka Vam nova godina donese puno zdravlja, sreće i ispunjenje svih želja!

Zanimljivosti iz rada Društva i svijeta glagoljice

Mješoviti pjevački zbor *Baščina* našega Društva sudjelovao je na glagoljaškoj misi u nedjelju, 5. prosinca u crkvi na Ksaveru.

Posljednja tribina u 2021. u sklopu projekta *Hrvatska glagoljaška baština* održana je u srijedu, 8. prosinca u Nadbiskupijskom pastoralnom institutu. Naziv predavanja je bio *Epicentar glagoljice - Staroslavenski institut i njegova knjižnica nakon 22. ožujka 2020.*, a sa stradanjem zgrade u Demetrovoj 11 u kojoj je sjedište Instituta upoznale su nas dr. sc. Vida Vukoja, ravnateljica i Blanka Ceković, prof., voditeljica knjižnice.

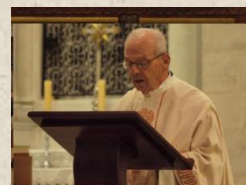
Dana 13. prosinca u zagrebačkoj knjižnici *Kajfešov brijeg* postavljena je do sada najveća izložba panoa Društva prijatelja glagoljice, čak 23 panoa u istom prostoru. U povodu otvorenja izložbe, prof. Darko Žubrinć i Mirna Lipovac održali su jednosatno predstavljanje pod nazivom *Nešto novo o poznatome*. Zbog ograničenog vremena nije održano uobičajeno upoznavanje nazočnih sa značajem onoga što prikazuje pano, nego je o svakom glagoljskom motivu u dvije do tri minute rečeno nešto novo, manje poznato ili zabavno. Izložba je bila otvorena do konca godine i pobudila veliko zanimanje posjetitelja Knjižnice.

Istoga dana Društvo Krčana i prijatelja otoka Krka proslavilo je svoju punoljetnost – 18. obljetnicu osnutka. U nemogućnosti duljeg boravka u zatvorenom prostoru, dio članova se okupio na terasi hotela Esplanade i kuhanim vinom nazdravio svome Društvu. Pridružujemo se s najboljim željama!

Misu na hrvatskom crkvenoslavenskom jeziku kojom je obilježeno 15. stoljeća glagoljaškog pjevanja u Hrvatskoj (7. - 21. st.) u četvrtak 16. prosinca u crkvi sv. Marije kod benediktinki u Zadru predvodio je dr. sc. fra Izak Špralja. Na misi su pjevali crkveni pjevači iz Sali, Preka i Zadra koji poznaju glagoljaško pjevanje iz tradicije svojih rodnih mjesta koja im je prenesena u nasljeđe. "Ovim svetim činom spominjemo početak hrvatske liturgijske glazbe, glagoljaškog pjevanja, uključujući u taj sveti čin sve Hrvate, osobito glagoljaše. Zahvaljujemo Bogu na daru kršćanstva i na daru hrvatskog liturgijskog pjevanja" rekao je fra Izak.

Zimsko izdanje *Projekta Ilica: Q'ART* održano je 19. prosinca od 10 do 14.30 sati. Na potezu od Frankopanske do Britanca Ilica je bila zatvorena za promet, a na gotovo 200 štandova obrtnici, umjetnici i trgovci pokazali su prolaznicima svoje radove i proizvode. Posebno nam se dopao štand višestruko nagrađivanog riječkog inovatora, g. Zlatka Šakića koji je sa suprugom predstavio čitavu paletu svojih originalnih proizvoda, većinom u znaku glagoljice.

MPZ *Baščina* Društva prijatelja glagoljice nastupio je u srijedu 22. prosinca u prostorijama Zajednice Nijemaca u Hrvatskoj u Palmotićevoj ulici u kojima nakon obnove od oštećenja uzrokovanih potresom ponovo održavaju probe. Zajedno sa članovima zbora Zajednice Nijemaca izveli su dvije poznate božićne pjesme, a izuzetno zanimljivu prezentaciju na temu njemačkih božićnih običaja održao je g. Goran Beus Richeimbergh.

Zadnje predavanje u 2021. godini održao je 28. prosinca prof. Žubrinć na poziv Hrvatskog diplomatskog kluba u prostorijama HKD *Napredak* u Zagrebu. Tijekom večeri pod nazivom *Čudo hrvatske glagoljice* upoznao je nazočne s nekoliko najvažnijih hrvatskoglagoljskih dokumenata koji se nalaze izvan Hrvatske i poput najboljih diplomata predstavljaju našu zemlju. Ukupnom dojmu doprinjelo je nekoliko izloženih panoa i pretisaka najljepših glagoljskih misala koji su se mogli i pobliže razgledati.

Od predsjednika Hrvatskog diplomatskog kluba, dr. Smiljana Šimca (koji je bio veleposlanik Republike Hrvatske u Parizu od 1995. do 1999.), doznali smo da je početkom 50-ih godina, kao dijete, pohađao glagoljašku misu u Opatiji u poznatoj crkvi sv. Jakova koju je vodio don Bartul Ganza, rodom iz Kaštel Sućurca. Pogledajte na: www.croatianhistory.net/etf/glf2.html.

Emisija *Minijature za radoznale* redovito je na 1. programu Hrvatskog radija u 12.23 sata, a četvrtak je u posljednje vrijeme posvećen glagoljici. Poslušajte zanimljivosti koje su u razgovoru s novinarkom gđm. Vesnom Turtula sa slušateljima podijelili prof. Darko Žubrinić i Mirna Lipovac. Do sada je bilo govora o Novakovom misalu, tečoredcu glagoljašu Dragutinu Antunu Parčiću i glagoljici u djelima europskih enciklopedista, a nove emisije u narednoj godini donijet će i nekoliko novih tema. Dosadašnje emisije možete poslušati na poveznici: <https://radio.hrt.hr/slusaonica/minijature-za-radoznale?epizoda=202112231223>.

Mlada znanstvenica sa Staroslavenskog instituta, dr. sc. Ana Mihaljević, dobitnica je Državne nagrade za znanost u kategoriji znanstvenih novaka za knjigu objavljenu 2020. godine pod nazivom *Hrvatskoglagoljični tekstovi prevedeni s latinskoga* i tri izvorna znanstvena članka, od čega dva na engleskom jeziku.

Naša članica, gđa. Jasna Horvat, sveučilišna profesorica i istaknuta književnica, dobitnica je niza važnih nagrada za svoja književna djela, uključujući i roman *AZ* koji na romansirani način prati život glavnog lika Konstantina – Ćirila, a strukturiran je prema numeričkim vrijednostima glagoljičkih znakova. Ova zanimljiva knjiga nedavno je doživjela drugo izdanje, a prevedena je i na engleski. Ono po čemu je prof. Horvat također poznata je dizajn glagoljskih murala na zidovima Ekonomskog fakulteta u Osijeku.

Ne smijemo preskočiti još jedno vrijedno djelo: dr. sc. Marica Čunčić, počasna članica DPG-a, objavila je knjigu *Iskrice sv. Ignacija*, misli sv. Ignacija Lojolskog za svaki dan u godini. To je prvi hrvatski prijevod s latinskog izvornika iz 1705. god. Za više podataka pogledajte na: https://www.injigo.com/hr/news/1905/novo_iskrice_sv_ignacija_u_izdanju_marignacije i na <http://marignacija.hr/>.

Hrvatsko slovo od 3. prosinca objavilo je informaciju koju je poslala Mirna Lipovac o novom broju časopisa Baščina. Na ovaj način je širi krug zainteresiranih osoba upoznat s našim godišnjakom čije je izlaženje iz tiska do zadnjeg trenutka bilo neizvjesno. Zahvaljujući priložima članova i prijatelja Društva, novi broj je objavljen u uobičajeno vrijeme, početkom studenoga, a tek koncem studenoga primili smo od Grada Zagreba avans za projekt izdavanja časopisa.

Tužna vijest i spomen na drage članove koji više nisu s nama

U prosincu nas je iznenada napustila dugogodišnja članica Društva i zbora *Baščina*, gđa. Karmen Feher Mjeržva. Na posljednje počivalište pjevajući glagoljski *Otče naš* ispratili su je sadašnji i neki bivši članovi Zbora.

Dana 19. prosinca navršila se godina dana otkako je u Respiracijskom centru KBC Rijeka od korone preminuo prvi biskup Gospićko-senjske biskupije, mons. Mile Bogović. Pamtimo ga kao velikog prijatelja glagoljice i glagoljaša i autora knjige *Glagoljica - Bitna odrednica hrvatskog identiteta*.

U časopisu *Zov Srijema*, glasilu Zajednice protjeranih Hrvata iz Srijeme, Bačke i Banata, u broju 101 iz prosinca, predsjednik DPG-a, prof. Žubrinčić je objavio lijepi članak u spomen na gđu. Veroniku Mašić, također članicu Društva i Zbora koja je preminula u listopadu 2020. godine (na slici s fra Izakom Špraljom).

Najava predstojećih događanja

U nedjelju, 9. siječnja u 18.00 sati MPZ *Baščina* sudjelovat će na glagoljaškoj misi u Crkvi sv. Franje Ksaverskoga, Jandrićeva ul. 21 u Zagrebu, a nakon mise će izvesti još nekoliko božićnih pjesama.

Prva tribina u 2022. u sklopu projekta *Hrvatska glagoljaška baština* bit će održana u srijedu, 12. siječnja u 19.00 sati u dvorani *Vijenac* Nadbiskupijskog pastoralnog instituta, Kaptol 29a u Zagrebu. Tema tribine je *Predstavljanje MPZ Baščina*, a održat će je gđa. Ivanka Koller Štefančić, tajnica Zbora. Ako epidemiološke prilike dopuste, Zbor će izvesti i nekoliko pjesama. Svi ste dobrodošli!

Glagoljica gdje je (ne)očekujemo

Zaljubljenici glagoljicu uvijek očekuju i s radošću dočekuju, posebice kada odlaze na mjesta u kojima je ona od davnina prisutna. Ipak, nismo očekivali da će biti nadohvat ruke, a upravo je tako smješten ovaj natpis iz 1572. godine. Nalazi se u donjem dijelu zvonika župne crkve sv. Filipa i Jakova u Grobniku, desno od glavnog ulaza i označava početak gradnje crkve.

Neka Vas u 2022. prate zdravlje, mir i dobro!

UREDNIKA	ՏՐԱՅԵՐԻ ՄԻՐՆԱԼԻՍՈՎ Mirna Lipovac	STRUČNI SURADNIK	ԺԻՒՆԱՅ ճՐՈՋԱՆՔՅԱ Darko Žubrinčić
ԽԵՐՁ	DRUŠTVO PRIJATELJA GLAGOLJICE E-adresa: drustvoprijateljaglagoljice@gmail.com	ԽՆԹԱՅԱԾԱԾԱՅ ԻՐԱՆՔԻՐԻԾԱԴԱՆԻՐԻ ԴՈՄԻՆԻԴՅԱՆՈՎՈՐՅԱՆՈՎՈՐՅԱՆ Web adresa: http://www.croatianhistory.net/aglagoljica/novosti/mirna.html	

Svi raniji brojevi *Novosti* nalaze se na: www.croatianhistory.net/glagoljica/novosti/mirna.html